

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
КАФЕДРА РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ

ХУДОЖНІ ФЕНОМЕНИ В ІСТОРІЇ ТА СУЧАСНОСТІ
(«ПАМ'ЯТЬ ТА ІДЕНТИЧНІСТЬ»)

Тези доповідей
VI Міжнародної наукової конференції

03-04 квітня 2020 року

Харків – 2020

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
КАФЕДРА РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ

ХУДОЖНІ ФЕНОМЕНИ В ІСТОРІЇ ТА СУЧАСНОСТІ
(«ПАМ'ЯТЬ ТА ІДЕНТИЧНІСТЬ»)

Тези доповідей
VI Міжнародної наукової конференції

03-04 квітня 2020 року

Харків – 2020

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
V. N. KARAZIN KHARKIV NATIONAL UNIVERSITY
FOREIGN LANGUAGES SCHOOL
DEPARTMENT OF THE ROMAN PHILOLOGY AND TRANSLATION

ARTISTIC PHENOMENA IN HISTORY AND MODERNITY
(«MEMORY AND IDENTITY»)

Collection of abstracts of
the VI International Scientific Conference

April 03-04, 2020

Kharkiv – 2020

УДК 80:378.147.091(063)

*Затверджено до друку рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 6 від 30 березня 2020 року)*

Голова оргкомітету: *Валентина Пасинок*, доктор педагогічних наук, професор (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна).

Заступник голови оргкомітету: *Тетяна Черкашина*, доктор філологічних наук, доцент (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна).

Члени оргкомітету: *Марія Белявська*, кандидат філологічних наук (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Ольга Васильєва* (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Олег Лановий* (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Артем Лукашов* (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Сімона Меркантіні*, кандидат філологічних наук (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Ігор Оржицький*, доктор філологічних наук, доцент (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Аліна Пашкова* (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Діана Песоцька*, кандидат філософських наук (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Богдана Пугач* (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Олена Тарасова*, кандидат філологічних наук, доцент (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Юлія Тимофєєва* (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Вікторія Чуб*, кандидат філологічних наук (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Інга Яценко* (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Олег Румянцев*, доктор філологічних наук, доцент (Палермський університет); *Розанджела Лібертіні*, доктор педагогічних наук, доктор філософських наук, доцент (Католицький університет у Ружомберку); *Ольга Геращенко*, кандидат філологічних наук, доцент (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна); *Антон Штефан* (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна).

Секретарі: *Ксенія Гойденко, Юлія Пільгуй, Карина Юрченко.*

Адреса оргкомітету: 61022, м. Харків, майдан Свободи, 4, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, ф-т іноземних мов, к. 7-73,
тел.: (057)707-52-65

Художні феномени в історії та сучасності («Пам'ять та ідентичність»): тези доповідей VI Міжнародної наукової конференції. Харків: ФОРМ Бровін О.В., 2020. 133 с.

ISBN 000-000-0000-00-0

У збірнику представлені тези доповідей міжнародної наукової конференції, присвяченої проблемам літературознавства, лінгвістики, перекладознавства, методики викладання іноземних мов і літератур. Для наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів філологічних спеціальностей. За зміст та достовірність фактів, викладених у тезах, відповідальність несуть автори. Усі тези перевірено на наявність текстових запозичень.

ISBN 000-000-0000-00-0

УДК 80:378.147.091(063)

© Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2020

ЗМІСТ

<i>ALBERT Viktória</i> CHRONICLES IN MEDIEVAL ENGLAND.....	12
<i>АЛЕКСАНДРОВА Галина</i> БОРИС ГРІНЧЕНКО І ПАМ'ЯТЬ ПРО ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС КІНЦЯ XIX – ПОЧАТКУ XX СТ.....	13
<i>БЄЛЯЄВА Оксана</i> ORIENTATION SOCIALE DU DISCOURS CHANSON ET DRAMATIQUE...14	14
<i>БІЛЯЦЬКА Валентина</i> МАТРИЦІ КУЛЬТУРНОЇ Й ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ В СУЧАСНИХ РОМАНАХ У ВІРШАХ.....	15
<i>БІЛЯЦЬКА Вікторія</i> КОДИ КУЛЬТУРНОЇ ПАМ'ЯТІ МИСЛЕННЯ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ.....	16
<i>БОКШАНЬ Галина</i> ПАМ'ЯТЬ ІММІГРАНТА В РОМАНІ АСКОЛЬДА МЕЛЬНИЧУКА «ПОСОЛ МЕРТВИХ».....	17
<i>БРЕНЬ Валерій</i> ТОПІКА АБО МІСЦЯ ПАМ'ЯТІ В ЛІТЕРАТУРІ.....	19
<i>БУКІНА Наталія</i> АРХЕТИП ТРИКСТЕРА В СУЧАСНІЙ МЕДІАКУЛЬТУРІ: ШОУЇЗАЦІЯ ТА ДЕМОНІЗМ.....	20
<i>БУРКО Марія</i> ФЕНОМЕН ПАМ'ЯТІ У ТВОРЧОСТІ ЛЮБКА ДЕРЕША.....	21
<i>БУЦЬКА Катерина</i> КРИЗА ІДЕНТИЧНОСТІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ В РОМАНІ О. ТОКАРЧУК «БІГУНИ».....	21
<i>ВАРДАНЯН Марина</i> КОЛЕКТИВНА ПАМ'ЯТЬ ТА ІДЕНТИЧНІСТЬ В АНГЛОМОВНИХ ПЕРЕКЛАДАХ МЕМУАРНОЇ СПАДЩИНИ УКРАЇНСЬКИХ ЕМІГРАНТІВ XX СТОЛІТТЯ.....	23
<i>ВАСИЛЕНКО Вадим</i> «ПАМ'ЯТЬ ЛІТЕРАТУРИ» ЯК ОБ'ЄКТ ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	24
<i>ВАСИЛЬЄВА Ольга</i> ВПЛИВ ФІЛОСОФІЇ ПРОСВІТНИЦТВА НА ТВОРЧІСТЬ Е.-Е. ШМІТТА	25
<i>ВЕЩИКОВА Олена</i> КАТЕГОРІЯ ПАМ'ЯТІ ЯК ОБ'ЄКТ КОГНІТИВНОЇ НАРАТОЛОГІЇ.....	26

відбувається в межах культурної самосвідомості та метасистем, побудованих для опису «досвіду існування в межах комунікативних механізмів культури, що регулюються, з одного боку, кодами, стабілізуючими систему, з іншого – кодами, дестабілізуючими її» [3, с. 268].

Культурними кодами пам'яті, «автентичним самосвідченням» (М. Крупа) Середньовіччя є літературно-філософське мислення П'єра Абеляра (1079–1142) та Хільдегарди фон Бінген (1098–1179). Спадщина П'єра Абеляра поділяється на праці з логіки: «Літературні глоси» (коментарі до Боеція, Порфирія та інше), «Діалектичні інтродукції», «Діалектика»; з теології: «Християнська теологія», «Вступ до теології», «Так і ні»; з етики: «Пізнай самого себе», «Діалог між філософом, іудеєм і християнином», автобіографії «Історія моїх страждань», «Поезія», листування з Елоїзою, яке було об'єктом художньої інтерпретації в розкритті теми трагічного кохання протягом багатьох віків у різних світових літературах.

Вчення Хільдегарди – це феномен середньовічної філософії, літератури та духовного наставництва. До нашого часу дійшли її візійні трактати, «Молитви Хільдегарди з Бінгена», «Чотири пори», трактати з медицини «Причина та лікування», літургійна музика, гімни до Діви Марії, моральна драма «Порядок чеснот» та багато інших, у яких переконання в реальності зв'язку між матеріальним і духовним світом.

Культурною пам'яттю є й листи П'єра Абеляра та Хільдегарди фон Бінген, що несуть у собі важливу лінгвокультурологічну інформацію, усвідомлену структуру «чужого» тексту. Аналіз інтертексту в їхніх листах дозволяє судити про об'єм і зміст культурної пам'яті автора і його героїв у тексті. Переважно це цитування канонічних християнських книг, репрезентація світогляду та інтелектуального рівня адресатів, образи Святого Письма та чесноти буття – Смирення, Любов, Страх Божий, Слухняність, Віра, Надія, Цнотливість, Милосердя, Перемога, Поміркованість, Терплячість.

ЛІТЕРАТУРА

Лотман Ю. М. Память культуры. Семиосфера. Санкт-Петербург: Искусство СПб, 2004. С. 614–621.

ПАМ'ЯТЬ ІММІГРАНТА В РОМАНІ АСКОЛЬДА МЕЛЬНИЧУКА «ПОСОЛ МЕРТВИХ»

Галина БОКШАНЬ (Херсон, Україна)

Мотив пам'яті виконує сюжетотвірну функцію в романі американського письменника українського походження А. Мельничука «Посол мертвих». Він корелює з усіма персонажами твору, що репрезентують спільноту українських переселенців у США, проте найвиразніше

оприявнюється його зв'язок із образом головної героїні Адріани Крук. Цей образ є художньою інтерпретацією тези П. Нора про те, як *«усвідомлення розриву з минулим зливається з відчуттям розірваної пам'яті»* [2, с. 17]. Спогади про попереднє життя стають сакральними для Ади, відтак вона створює довкола себе *«місця пам'яті»*, що акумулюють інформацію про рідну землю й людей, які в ній залишилися.

Головна героїня болісно переживає *«викорінення пам'яті під загарбницьким натиском історії»* та його наслідки – *«обрив дуже давнього зв'язку ідентичності»* [2, с. 19]. Образ Ади Крук, яка плекає спогади про минуле й культивує родову пам'ять, контрастує з рештою персонажів твору, які віддають перевагу культурній асиміляції перед збереженням етнічної ідентичності в умовах імміграції. Жінка, як вважає її син Алекс, має ССС (*«синдром старого світу»*), в той час як більшість представників української спільноти, включаючи батьків героя-оповідача Ніка Блюда, *«зачиняли двері перед минулим»* [1, с. 40] і пристосовувалися до американських реалій.

Ада Крук щосили намагається зберегти тяглість родинних традицій, що всотали в себе історію країни, в якій вона народилася, тож невизнання американською вчителькою її як окремої держави викликає в жінки обурення й бажання прищепити синові любов до незнаній рідної землі: *«Перші відомості про наш народ походять із дванадцятого століття, – сказала вона. Пам'ятай і шануйся»* [1, с. 59]. Попри її старання, діти – Алекс і Пол – відчужувалися від неї, зливаючись із громадою, яка уособлює в романі модель асимільованої ідентичності: *«Хоч вона й розуміла їхній вибір, але прийняти його не могла. Її покликання полягало в тому, щоби бути мостом між світами, тільки от рух відбувся в один бік»* [1, с. 172].

Таким чином, образ головної героїні роману А. Мельничука *«Посол мертвих»* є втіленням тієї моделі етнічної ідентичності, що базується на культивуванні родової й національної пам'яті, на створенні приватних *«місць пам'яті»*, що акумулюють спогади про попереднє життя, в умовах імміграції.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мельничук А. Посол мертвих. Львів : Видавництво Старого Лева, 2018. 304 с.
2. Нора П. Проблематика мест памяти. *Франция-пам'ять*. Санкт-Петербург: Издательство Санкт-Петербургского университета, 1999. С. 17–50.